

СОЦІАЛЬНІ ВИПЛАТИ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Якщо ви є особою з інвалідністю або ваша дитина має інвалідність, ви можете подати заяву про встановлення інвалідності в Румунії та отримати посвідчення про інвалідність. Для цього ви повинні спочатку переконаватися, що у вас і вашої дитини є дозвіл на проживання з повною адресою (а не короткою, задекларованою).

Наступні закони регулюють права та обов'язки осіб з інвалідністю, які є бенефіціарами тимчасового захисту в Румунії:

Закон 448/2006 про захист і сприяння реалізації прав людей з інвалідністю (перевиданий), ЕО 96/2024 та спільний наказ № 3328/5955/19.12.2024 про затвердження медико-психосоціальних критеріїв визначення ступеня інвалідності повнолітніх осіб з інвалідністю, які прибувають із зони збройного конфлікту в Україні.

ЧИ МАЮ Я ПРАВО НА ПІЛЬГИ? ЧИ МАЄ ПРАВО НА ПІЛЬГИ МОЯ ДИТИНА?

Так, якщо ви або ваша дитина є особою з інвалідністю, і у вас є **посвідчення про інвалідність, видане румунською владою**, відповідно до ступеня інвалідності.

Для того, щоб отримати посвідчення про інвалідність, ви, як особа з інвалідністю (або як батько чи законний представник дитини з інвалідністю) повинні мати дозвіл на проживання для бенефіціарів тимчасового захисту (ТЗ) з повною адресою.

Якщо ви отримали посвідчення про інвалідність для вас або вашої дитини, ви **повинні** кожні шість місяців подавати заяву на переоцінку для отримання посвідчення про інвалідність для вас або вашої дитини.

Розрізняють чотири ступені інвалідності:

4 = легкий («ușor»);

3 = помірний («mediu»);

2 = виражений/суттєвий («accentuat»);

1 = тяжкий («grav») з персональним асистентом або без нього.

ДЕ І ЯК Я МОЖУ ПОДАТИ ЗАЯВУ?

У Головному управлінні соціальної допомоги та захисту дітей (DGASPC) або у місцевому управлінні соціальної допомоги (DAS) чи відділі (CAS) у вашому муніципалітеті.

Кроки, яких необхідно дотримуватися, щоб подати заяву про встановлення інвалідності в Румунії:

Є кілька кроків, яких слід дотримуватися:

- (1) зареєструватися у сімейного лікаря, який потім направить вас до спеціалістів, видавши письмову довідку («bilet de trimitere»);
- (2) спеціаліст(-и) проводить(-ять) медичний огляд, консультації, аналізи та видає(-ють) медичний висновок в кінці;
- (3) медичний висновок слід надати сімейному лікарю, який об'єднає всі висновки, отримані від пацієнта, який відвідав кількох лікарів-спеціалістів (відповідно до його захворювання), в один висновок;
- (4) усі ці медичні висновки від лікарів-спеціалістів та сімейного лікаря разом із заповненою заявою та копією тимчасового захисту (і свідоцтвом про народження у випадку дитини з інвалідністю) **необхідно** принести до DGASPC/DAS або CAS, або надіслати їх електронною поштою на адресу, вказану на веб-сторінці кожного DGASPC.

ЯКІ ПРАВА/ОБОВ'ЯЗКИ Я МАТИМУ ПІСЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕНІ АБО МОЇЙ ДИТИНИ ІНВАЛІДНОСТІ В РУМУНІЇ?

Усі права на соціальну допомогу для людей з інвалідністю, соціальні послуги та інші можливості, якими ви можете скористатися, залежно від ступеня вашої інвалідності, будуть зазначені в Плані, який ви отримаєте разом із свідоцтвом.

ДЛЯ ДОРОСЛИХ З ІНВАЛІДНІСТЮ

- **для осіб з легким ступенем інвалідності (ступінь 4, «UŞOR»):** допомога не надається. Лише одноразова допомога від Головного управління соціальної допомоги муніципалітету Бухареста (DGASMB) для осіб з обмеженими можливостями, які проживають в Бухаресті (див. деталі нижче);
- **для осіб із помірним ступенем (ступінь 3, «MEDIU»):** щомісячна виплата у особистий бюджет в розмірі 80 леїв;
- **для осіб з вираженим/суттєвим ступенем інвалідності (ступінь 2, «ACCENTUAT»):**
 - щомісячна допомога в розмірі 350 леїв та щомісячна виплата у особистий бюджет у розмірі 146 леїв;
 - безкоштовний міжрегіональний проїзд на автобусі, водному транспорті або поїзді (в межах вартості, що відповідає вартості проїзду 2 класу в поїздах між повітами). Максимальна кількість - 12 поїздок протягом року або відшкодування палива на суму 750 леїв;
 - безкоштовний проїзд на всіх лініях наземного міського громадського транспорту, а також щомісячна знижка на проїзний на метро з необмеженою кількістю поїздок. (Ці транспортні послуги надаються на підставі заяви особи з інвалідністю).
- **для тяжкого ступеня інвалідності (ступінь 1 «GRAV»):**
 - щомісячна допомога в розмірі 529 леїв і щомісячна виплата у особистий бюджет у розмірі 199 леїв;
 - безкоштовний міжрегіональний проїзд на автобусі, водному транспорті або поїзді (в межах вартості, що відповідає вартості проїзду 2 класу в поїздах між повітами). Максимальна кількість - 24 поїздки протягом року або відшкодування палива на суму 1500 лей;
 - безкоштовний проїзд на всіх лініях наземного міського громадського транспорту, а також щомісячна знижка на проїзний на метро з необмеженою кількістю поїздок.
- **для тяжкого ступеня інвалідності з особистим помічником (ступінь 1 «GRAV CU ASISTENT PERSONAL»):** в додаток до пільг, пов'язаних зі ступенем 4, ви повинні вибрати між наймом особистого асистента, який оплачується муніципалітетом, і компенсацією замість особистого асистента в розмірі 2,574 леїв.

ЯКЩО У МЕНЕ ДИТИНА З ІНВАЛІДНІСТЮ АБО ДИТИНА З ВІЛ/СНІДОМ?

- **для осіб з легким ступенем інвалідності (ступінь 4, «UȘOR»):**
допомога не надається. Лише одноразова допомога від Головного управління соціальної допомоги муніципалітету Бухареста (DGASMB) для осіб з обмеженими можливостями, які проживають в Бухаресті (див. деталі нижче);
- **для осіб з помірним ступенем інвалідності (ступінь 3, «MEDIU»):**
щомісячна виплата в розмірі 80 лейв;
- **для осіб з вираженим/суттєвим ступенем інвалідності (ступінь 2, «ACCENTUAT»):**
 - щомісячна допомога в розмірі 350 лейв та щомісячна виплата у особистий бюджет у розмірі 146 лейв;
 - безкоштовний міжрегіональний проїзд на автобусі, водному транспорті або поїзді (в межах вартості, що відповідає вартості проїзду 2 класу в поїздах між повітами). Максимальна кількість - 12 поїздок протягом року або відшкодування палива на суму 750 лейв;
 - безкоштовний проїзд на всіх лініях наземного міського громадського транспорту, а також щомісячна знижка на проїзний на метро з необмеженою кількістю поїздок. (Ці транспортні послуги надаються на підставі заяви особи з інвалідністю).
- **для осіб з тяжким ступенем інвалідності (ступінь 1, «GRAV»):**
щомісячна допомога в розмірі 463 лейв; **для тяжкого ступеня інвалідності з особистим помічником (ступінь 1 «GRAV CU ASISTENT PERSONAL»):** На додаток до цих пільг, законний представник дитини з інвалідністю повинен вибрати: найняти персонального асистента, який оплачується муніципалітетом, або отримати компенсацію замість персонального асистента в розмірі 574 лейв. **На додаток до цих пільг, усі особи з тяжким ступенем інвалідності (GRAV) мають право подати заяву на:**
 - безкоштовний міжрегіональний проїзд на автобусі, водному транспорті або поїзді (в межах вартості, що відповідає вартості проїзду 2 класу в поїздах між повітами). Максимальна кількість - 24 поїздки протягом року або відшкодування палива на суму 1500 лейв;
 - безкоштовний проїзд на всіх лініях наземного міського громадського транспорту, а також щомісячна знижка на проїзний на метро з необмеженою кількістю поїздок.

Якщо ви доросла людина з інвалідністю, яка проживає в Бухаресті, або у вас є дитина з інвалідністю, і ви обоє проживаєте в Бухаресті, ви також можете отримати щомісячну допомогу в розмірі 500 леїв для дорослого або 1000 леїв для дитини, яка називається "Stimulent pentru copii cu handicap/Stimulent pentru integrarea socială a persoanelor adulte cu handicap", до закінчення терміну дії довідки про інвалідність. Ви повинні проживати в Бухаресті щонайменше шість місяців до подання заяви на отримання цієї допомоги і не мати заборгованості перед місцевим бюджетом.

Якщо ви є батьком/матір'ю одинаком (-чкою), який виховує або доглядає дитину з інвалідністю до трьох років, ви можете отримувати щомісячну допомогу по догляду за дитиною в розмірі мінімальної допомоги, яка зараз становить 1 650 леїв на місяць. Якщо ви отримуєте виплату при народженні дитини, ви можете почати отримувати допомогу по догляду за дитиною тільки тоді, коли перестанете отримувати цю виплату.

Ви також можете користуватися безкоштовними соціальними послугами (реабілітація, денні центри тощо), і вони згадуються в плані, який ви отримаєте як додаток до посвідчення про інвалідність.

КОНТАКТИ:

- Урядова гаряча лінія для біженців: **+40 213 456 789**
- Румунська національна рада у справах біженців: **+40 730 073 170**
- Гаряча лінія УВКБ ООН в Румунії: **+40 723 653 651**
- Інформаційний центр Nicolina: **+40 724 700 087**

